

O‘zbekiston Respublikasi
Sog‘liqni Saqlash vazirining
2025 yil “23” iyundagi
180-son buyrug‘iga
8-Ilova

« QAYTALANUVCHI SINOVIT »

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT 2025

"KELISHILGAN"
RITOATM direktori
M.E. Irismetov

(Handwritten signature)

_____ 2025 yil

**« QAYTALANUVCHI SINOVIT » NOZOLOGIYASI BO'YICHA
MILLIY KLINIK STANDARTLAR**

TOSHKENT 2025

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
M65.9 / FB40.Z	Sinovit va aniqlanmagan tenosinovit	Oilaviy shifokor Ortoped	Qo'shimcha kasalliklari mavjud bo'lganda kasallik turiga qarab ko'rsatma bo'yicha	Ortoped	Anesteziolog Terapevt

“SINOVIT” NOZOLOGIYASI BO'YICHA TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni (<i>har bir davolangan holat uchun</i>)	Davola sh mudd ati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Mutaxassis (shifokor) maslahati Asosiy:	Tibbiy ko'rik Shikoyatlari: Bemorlarning asosiy shikoyatlari: og'riq va shishish, terining qizarishi, bo'g'imlarning deformatsiyasi, palpatsiya paytida og'riq. Anamnezda - Avvaldagi qo'shmcha jarohatlar, artroz, sport, og'ir jismoniy mehnat, hipotermiya	Oilaviy shifokor	Ortoped	Ortoped	Ortoped	Ortoped	1 marta	

	Ob'ektiv tekshiruv - Tashqi tekshiruvda bo'g'imning shishishi, agar faqat bir tomon ta'sirlangan bo'lsa, bo'g'imning sog'lom tomonga nisbatan deformatsiyasi, terining qizarishi yoki giperemiyasi, palpatsiya paytida og'riq aniqlanadi. Ortopedga yo'llash							
Izoh: Poliklinikaga murojaat qilishdan boshlanadi								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	- Anesteziolog - Terapevt - Revmatolog				+	+		1 marta
Izoh: operativ davolanishga tayyorgarlik davrida o'tkaziladi								
Laborator tekshiruvlar Asosiy:	-qondagi umumiy oqsil ko'rsatgichi; -revmofaktor ko'rsatgichi; -umumiy qon tahlili. -infekcion jarayonni tasdiqlash yoki istisno qilish uchun sinovial suyuqlikni infeksiyaga bakteriologik tekshirish		+	+	+	+		1 marta
Izoh: Qonda yallig'lanish elementlarini aniqlash uchun o'tkaziladi.								
Laborator tekshiruvlar Qo'shimcha:	Tor mutaxassislar ko'rsatmasi bo'yicha.							
Izoh: qo'shimcha laborator tekshiruvlar operatsiyaga tayyorlanish jarayonida o'tkaziladi.								
Instrumental tekshiruvlar Asosiy:	1. Rentgenografiya	-	+	+	+	+		1 marta
	2. MRT	-	-	-	+	+		1 marta
Izoh: artroz darajasini aniqlash uchun va bo'g'imdagi suyuqlik yig'ilish miqdorini aniqlash o'tkaziladi.								
Instrumental tekshiruvlar	MSKT				+	+		1 marta

Qo'shimcha:								
	Bo'g'imning UTTsi				+	+	1 marta	
Izoh: MSKT – rentgen suratida suyak strukturasi o'zgarishlar aniqlanganda va operativ davolashga tayyorgarlik davrida o'tkaziladi. UTT – bo'g'im sinovial qavatida o'zgarishlar mavjud bo'lsa o'tkaziladi.								
*STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: konservativ terapiyaning samarasizligi.								

DAVOLASH TADBIRLARI

Medikamentoz davo

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi							
1. Antibiotiklar	yo'riqnoma bo'yicha	+	+				yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
2. Nosteroid vositalar	yo'riqnoma bo'yicha	+	+				yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
Izoh: Dorilar dozirovkasi bemorning yoshi, vazni, komorbid holatiga qarab davolashning mavjud standartlariga muvofiq belgilanadi.								
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi							
1. Yallig'lanishga qarshi kortikosteroidlar	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	-	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
2. Mikroblarga qarshi vositalar	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	-	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
3. Xondroprotektorlar	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	-	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha

Izoh: qo'shimcha dori vositalar yallig'lanish jarayoni faoliyatiga nisbatan qo'llaniladi.

REJALI JARROHLIK AMALIYOTI

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Artroskopik sinovektomiya				Davolanmagan yoki konservativ davolash natija bermagan 6 yoshdan katta bemorlar	- Davolanmagan yoki konservativ davolash natija bermagan 6 yoshdan katta bemorlar - Retsidiv va asoratlangan xolatlar
2. Ochiq usulda sinovektomiya (sinovial qavatni og'ir giperplaziyasi bilan)				Davolanmagan va kech murojaat qilgan 15 yoshdan katta bemorlar	-Davolanmagan va kech murojaat qilgan 15 yoshdan katta bemorlar - Retsidiv va asoratlangan xolatlar

Izoh: Artroskopik sinovektomiya sinovit bilan og'rigan bemorlarda sinovial qavat butunlay yallig'lanmagan vaziyatlarda bajariladi. Ochiq usuldagi sinovektomiya esa sinovit bilan og'rigan bemorlarda sinovial qavatni total yallig'lanishi va gipertrofiya darajasi kuchaygan xollarda bajariladi.

PARHEZ STOLI/DIETA

Ovqatlanish tartibi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
15 – stol	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
Barcha bemorlar sinovit davolanganidan so'ng mutaxassis nazoratida qaytalanishni oldini olish uchun bo'lishi lozim.					
Laborator tekshiruvlar	Umumiy qon taxlili va revmaproba.		+	1 marta	
Izoh: Davolashdan oldin qonda eritrotsitlarni cho'kish tezligi va revmafaktorla meyoridan balandiligi aniqlangan bo'lsa kuzatuv davrida qayta o'tkazilishi mumkin.					
Instrumental tekshiruvlar	Rentgenografiya		+	1	
Izoh: davolash natijasini nazorati uchun o'tkaziladi.					

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	1 yil
	....				

Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	Umumiy qon taxlili va revmaproba.		+	1 marta	1 yil
Izoh: Davolashdan oldin qonda eritrotsitlarni cho'kish tezligi va revmafaktorla meyoridan balandiligi aniqlangan bo'lsa kuzatuv davrida qayta o'tkazilishi mumkin.					
Instrumental tekshiruvlar					
Izoh: Profilaktika uchun qo'llanilmaydi					
Profilaktika usullar	1. Birlamchi profilaktika (ortopedik tartibga rioya qilish)	+	+	1	1 yil
	2. Ikkilamchi profilaktika (kasallikni o'z vaqtida aniqlash va erta muddatlarda konservativ davolash)	+	+	1	1 yil
	3. Uchinchi darajali profilaktika (operatsiyadan keyingi bemorlar uchun: operatsiyadan keyingi yuqumli asoratlarni oldini olish uchun antibiotik terapiyasi)	+	+	1	1 yil
Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar oilaviy shifokor va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi.					
Profilaktika tadbirlari (medikamentoz)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo'llanilishi				
Izoh: Maxsus profilaktik dori vositalari qo'llanilmaydi					

REABILITATSIYA

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Konservativ davolash	Massaj	-	+	-	Har 3 oyda 1 marta	1 yil
	DJT	+	+	-	muntazam	1 yil
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlarni turiga qarab tavsiya etiladi						
Laborator tekshiruvlar	1-revmofaktor ko'rsatgichi; 2-umumiy qon tahlili.		+	+	1	

Izoh: Sinovit kasalligi qaytalanish xavfi balandligini inobatga olgan xolda davolanishdan keyin yuqoridagi qondagi ko'rsatkichlarni nazorat qilinishi zarur.						
Instrumental tekshiruvlar	1. Rentgenografiya 2. MRT		+	+	1 marta	1 yil
Izoh: artroz darajasini aniqlash uchun qo'llaniladi.						
	2. Massaj	-	+	-	har 3 oyda 1 marta	1 yil
	3. DJT	+	+	+	muntazam	1 yil
Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar – oilaviy shifokor va ortoped, ko'rsatmaga muvofiq – fizioterapevt jalb qilinadi.						
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
Izoh: Reabilitatsion muolajalar maxsus medikamentoz davolashni o'z ichiga olmaydi.						

Mazkur klinik protokol va standartlar O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazir o'rinbosari Basitxanova E.I, Tibbiy sug'urta boshqarmasi boshlig'i Sh. Almardanov, klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi boshlig'i Sh.R. Nurimova boshchiligida, Klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi bosh mutaxassisi G.Djumayeva, yetakchi mutaxassisi N.Raximova tomonidan tashkiliy va uslubiy ko'magi asosida ishlab chiqilgan.